

Puiga Põhikooli muusikaõpetuse ainenõuded 2011/12 õ.a.
III kooliaste 1 tund nädalas (a 35 tundi aastas)
9.klass

Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilised soovitus	Soovitus	Lõiming	Õpikeskkonna vajadus
<p>* Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;</p> <p>* oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;</p> <p>* kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes;</p> <p>* valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida.</p>	<p>Laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine.</p>	<p>* Kõikide õpilaste võimalikult suur kaasamine muusikalistesse tegevustesse arvestades nende muusikalisi võimeid ja arengut.</p> <p>* Vormid – individuaalne, paaris- ja rühmatöö; loovtöö; uurimistöö; vestlus ja arutelu; õuesõpe, õppekäigud.</p>	<p>* Eesmärgiks on õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu lähtudes õpilaste individuaalsusest.</p>	<p>Eesti keel, kirjandus, matemaatika, bioloogia, geograafia, füüsika, tehnoloogiaõpetus, kunst, kehaline kasvatus, võõrkeeled, ajalugu, arvutiõpetus.</p>	<p>Liikumist võimaldav ruum, Orffi instrumentarium, naturaalklaver + tool, süntesaator, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmikaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, muusikainstrumentide ja rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, arvuti internetiühendusega, noodistusprogramm</p>

<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> * Laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapäras; <ul style="list-style-type: none"> * laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust; * oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel). * Kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid). 	<ul style="list-style-type: none"> * Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoide häälemurdeperioodil; * laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; * osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti; * laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), "Oma laulu ei leia ma üles" (V. Ojakäär), "Laul Põhjamaast" (Ü. Vinter), 2 laulu valikul (soovitavalt ka võru keeles). * Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO₁, LE, NA, DI); * absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-g²); * duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega; 	<ul style="list-style-type: none"> * Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansambliid, koorid); * laulude õppimine: noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega, kuulmise järgi; * vestlus (laulu sisu, helilooja, teksti autor, väljendusvahendid). * Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi, mudellaulud; * kajamäng, rütmilised meloodilised küsimus-vastus motiivid. 	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> * loomulikku kehahoiu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; * individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; * aktiivset osavõttu ühislaulmisest; * helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest; * õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel; * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist. 	<p><u>Eesti keel,</u> Teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, väljendusrikkus. Silbitamine teksti rütmistamisel. <u>Kirjandus</u> Laulutekstide autorid. <u>Matemaatika</u> Laulu vorm, taktimõõt, murrud, helipikkused ja -kõrgused, helide vahelised suhted, mälu, seostamis- ja põhjendusoskus (loogika), paralleelsed helistikud. <u>Kehaline kasvatus</u> Loomulik kehahoid ja hingamine. Liikumine/dünaamika. <u>Bioloogia</u> Hingamine, häälehoide (k.a häälemurde perioodil), kuulmine ja kõrv, pärilikkus. <u>Füüsika</u> Heli ja selle omadused, liikumine/jõud,</p>	<p>Naturaalklaver + tool, süntesaator, akustilised kitarrid, trummikomplekt, noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp; käemärkide tabel, rütmikaardid.</p>
--	---	--	--	---	--

				<p>võnkumine, müra. <u>Tööõpetus</u> Omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmi- ja astmetöös.</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>Pillimäng * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (pillimängus).</p>	<p>* Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des; * rakendab musitseerides akustilise kitarriga lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus; * helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.</p>	<p>* Orffi pedagoogika – kaasmängud, ostinatod, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid; * rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid; * absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus; * süvendatult pilli õppinud õpilaste rakendamine musitseerimisel.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * teadmiste ja muusikaliste väljendusvahendite rakendamist pillimängus; * individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; * õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.</p>	<p><u>Matemaatika</u> Noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad), paralleelsed helistikud. <u>Tehnoloogiaõpetus</u> Lihtsate pillide valmistamine. <u>Kehaline kasvatus</u> Kehapillisaated, koordineerimine, õiged mänguvõtted. <u>Füüsika</u> Heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra, elekter seotult elektrofonidega, ohutustehnika.</p>	<p>Orffi instrumentarium; akustilised kitarrid, trummikomplekt, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, rütmikaardid, rütmimängud.</p>
<p>Muusikaline liikumine * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (liikumises).</p>	<p>* Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid; * väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika.</p>	<p>* Orffi pedagoogika; * individuaalne, paaris- ja rühmatöö.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja</p>	<p><u>Kehaline kasvatus</u> Eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri ja muusika väljendusvahendite kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, <u>Matemaatika</u></p>	<p>Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d.</p>

			väljendamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.	Muusikapala vorm.	
Omalooming * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguideid (omaloomingus).	* Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato' sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid); * loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne; * väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loominguideid liikumise kaudu; *loominguideid rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.	* Orffi pedagoogika – omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid; * rondo- ja variatsioonivorm; * lihtsamate pillide valmistamine; * kirjalik töö – töövihik; * infotehnoloogia – noodistusprogramm(id).	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.	<u>Eesti keel</u> Tekstide loomine. <u>Kehaline kasvatus</u> Loominguideid väljendamine liikumises, koordineerimine, õiged mänguvõtted. <u>Matemaatika</u> Muusikapala vorm, taktimõõdud/murdarvud. <u>Tööõpetus</u> Lihtsate pillide valmistamine. <u>Arvutiõpetus</u> Lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades. <u>Ühiskonnaõpetus</u> Inimõigused/autorikaitse, ettevõtlus ja konkurents, moraal, eetika.	Orffi instrumentarium, naturaalklaver, süntesaator, akustilised kitarrid, trummikomplekt, plokkflöödid/6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, rütmikaardid, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel.
Muusika kuulamine ja muusikalugu * Väljendab oma arvamust kuulatud muusikast ning põhjendab ja analüüsib	* Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist	* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * vestlus, arutelu, analüüs; * Orffi pedagoogika – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine	Hindamisel arvestatakse: * arutlus-, väljendus- ja analüüsioskust ning oma arvamuse	<u>Eesti keel</u> Sõnavara, sh muusikaline, suuline ja kirjalik väljendusoskus (essee, uurimus,	Muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, VHS-id, internetiühendusega arvuti, projektor,

<p>seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult; * väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; * teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid; * leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused.</p>	<p>lihtvormi, variatsiooni- ja rondovormi); * arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; * arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; * eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine; * eristab kõla ja kuju järgi: keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviiul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr; puhkpillid: puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; löökpillid: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmi pillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt; klahvpillid: klaver, klavessiin, orel, akordion; elektrofonid: süntesaator, elektriklaver; * eristab pop-, rokkmuusikat. * on tutvunud Eesti ning Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt; * tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi.</p>	<p>jne; * kirjalik töö – töövihik, essee, analüüs, uurimus, retsensioon, referaat, plakat jne; * infotehnoloogia – power-point presentatsioon jne.</p>	<p>põhjendamist muusika oskussõnavara kasutades (essee, suuline ettekanne); * 2- ja 3-osalise lihtvormi, variatsiooni- ja rondovormi eristamist; * vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist; * pillirühmade ja pillide eristamist kõla ja välimuse järgi, * oskust leida iseloomulikke jooni ning võrrelda eesti ja valitud rahvaste muusikat.</p>	<p>referaat), õigekiri, väitlemine oma seisukohtade põhjendamiseks. <u>Kirjandus</u> Teose autor, teksti analüüs. <u>Kunst</u> Muusika meeleolu visualiseerimine, plakatid, tämber. <u>Matemaatika</u> Võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, murdarvud - erinevad taktimõõdud, loogika – põhjendus, analüüs. <u>Ajalugu</u> Eesti ja erinevate maade kultuurilugu. Rahvused, riigid ja nende tavad, <u>Ühiskonnaõpetus</u> inimõigused/autorikaitse, ettevõtlus ja konkurents, moraal, eetika, elukutsevalik. <u>Füüsika</u> Heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra, elekter seotult</p>	<p>heliloojate portreed, rahvapillide pildid, maailma kaart, muusikainstrumentide pildid.</p>
---	---	--	--	---	---

				elektrofonidega. <u>Bioloogia</u> Hääle tervishoid, pärilikkus. <u>Geograafia</u> Riigid, pealinnad, rahvastik, rassid. <u>Arvutiõpetus</u> Muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis, esitlused.	
Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;	* Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; * mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides; * mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides; * kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed); * teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt; * + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara; * mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: a) elektrofonid,	* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * kirjalik töö – töövihik jne.	Hindamisel arvestatakse: * muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel, pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus; * I, II ja III kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamisel.	<u>Eesti keel</u> Õigekiri, sh muusikaline. <u>Matemaatika</u> Noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murrud, paralleelsed helistikud, eristamine. <u>Tööõpetus</u> Rütmi- ja meloodiakaardid. <u>Kehaline kasvatus</u> Rahvatants, ladina ja standardtants. <u>Kunst</u> Kõlavärv. <u>Võõrkeel</u> Itaaliakeelsete muusikaliste terminite tähenduse mõistmine. <u>Arvutiõpetus</u> Muusikaterminitele	Naturaalklaver, internetiühendusega arvuti, projektor, noodistusprogramm, astmetrepp, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rütmikaardid, rütmimängud, rütmipillid.

	<p>muusikainstrumentide nimetused;</p> <p>b) spirituaal, gospel;</p> <p>c) rondo, variatsioon,</p> <p>d) pop- ja rokkmuusika, süvamuusika.</p>			<p>seletuste leidmine internetis, lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p>	
<p>Õppekäigud</p> <p>* Huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus</p>	<p>* Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;</p> <p>* kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.</p>	<p>* Individuaalne, paaris- ja rühmatöö;</p> <p>* vestlus, arutelu, analüüs või muud loovad väljundid – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine;</p> <p>* kirjalik töö – töövihik, essee, analüüs, uurimus, retsensioon, referaat, plakat jne.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* oma arvamuse põhjendamist;</p> <p>* originaalsust;</p> <p>* väljendusoskust;</p> <p>* muusika oskussõnade kasutamist;</p> <p>* tööpanust.</p>	<p><u>Eesti keel</u> Õigekiri, sõnavara, sh muusikaline.</p> <p><u>Kunst</u> Visuaalse muusikaelamuse kujutamine, plakat jne.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u> Muusikaelamuse kujutamine liikumise kaudu ja dramatiseeringus.</p> <p><u>Matemaatika</u> Loogika, arutlus-, analüüsi- ja põhjendusoskus.</p> <p><u>Arvutiõpetus</u> Teabe otsimine ja leidmine ürituste, institutsioonide koht, lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p>	<p>Kontserdid, muusikalavastused, muusikakoolid, raamatukogud, virtuaalsed õppekäigud, õuesõpe.</p>